

**УНІВЕРСИТЕТ УШИНСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ, СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ**

**КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА
СПОРТИВНИХ ДИСЦИПЛІН**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**МАТЕРІАЛИ ІV МІЖНАРОДНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
24-25 листопада 2020 року**

Одеса
Букаєв Вадим Вікторович
2020

УДК 370.15+371.302.81+613
С916

*Друкується згідно з рішенням Вченої ради Державного закладу
“Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського”
Протокол № 5 від 26.11.2020*

Башавець Н. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського; заступник – голови оргкомітету;

Афтімічук О. Є., доктор педагогічних наук, професор. ДУФВіС (м. Кишинів, республіка Молдова)

Ганчар І. Л., доктор педагогічних наук, професор. Національний університет ОМА;

Севдалев С. В. кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету фізичної культури Гомельського державного університету імені Франциска Скорини, Гомель, Білорусь;

Осіпова І. В. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Долгієр Є. В. кандидат з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського

Ігнатенко С. О., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського;

Дроздова К. В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін Університету Ушинського

Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали ІV інтернет-конференції.
С916 м. Одеса, 24-25 листопада 2020 р. – Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. – 130 с.

У збірнику матеріалів конференції розглянуті всебічні аспекти організації занять з фізичного виховання, спорту і здоров'я людини.

At the conference proceedings are considered comprehensive aspects of physical education and sports.

УДК 370.15+371.302.81+613.7

© Заклад вищої освіти
«Університет Ушинського», 2020

забезпечення успішності навчальної діяльності та поліпшення якості життя суб'єктів освітнього середовища [2, с. 25–28].

Застосування здоров'язберігаючих технологій та успішне володіння ними є важливим показником професійної компетентності сучасного викладача вищої школи, який на нашу думку, повинен усвідомлювати свою виняткову роль, потенційні можливості та відповідальність за результати праці у забезпеченні цілісної компетентнісної освіти.

Література

1. Боднарук І. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців як педагогічна проблема сучасної вищої школи. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України: електрон. наук. фах. вид. Сер.: Педагогіка. Хмельницький, 2017. Вип. 3. URL: https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/visnik_3_2017_pdn.pdf

2. Воронін Д. Є. Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально педагогічному аспекті / Д. Є. Воронін // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 2. – С. 25–28.

3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / за заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.

4. Методичні рекомендації з розроблення складових галузевих стандартів вищої освіти (компетентнісний підхід) / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України / укл. В. Л. Гуло, К. М. Левківський, Л. О. Котоловець та ін. – Київ, 2013. – [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://iitzo.gov.ua/wp-content/uploads/2013/03/Методичні-рекомендації.doc>

5. Стратегия модернизации содержания общего образования. Материали для разработки документов по обновлению общего образования. Москва, 2001. С. 12–13.

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗВО

Воробей Д. М. Демчук А. А. Дишко О. Л.

КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Анотація. Розглянуто проблему мотивації до занять з фізичного виховання у студентів різних спеціальностей ЗВО. Використано дані анкетного опитування юнаків і дівчат щодо спортивних інтересів.

Фізична культура є найважливішим фактором у формуванні, зміцненні та збереженні здоров'я людини. Зростання рівня автоматизації у виробництві та побуті надають людині можливості існування без фізичної підготовленості. Проте страждає якість та тривалість її активного життя. За останнє десятиріччя

в Україні різко погіршилися показники здоров'я та фізичної підготовленості студентської молоді [4].

Фізичне виховання студентської молоді сьогодні, на жаль, далеке від ідеального стану, що зумовлено низкою об'єктивних причин: недостатньою кількістю аудиторних та позааудиторних занять з фізичного виховання; низьким рівнем мотивації до самостійних занять фізичними вправами; недостатнім рівнем спеціальних знань і практичних умінь у галузі фізичної культури; низьким рівнем використання новітніх технологій і сучасних технічних засобів під час позааудиторних занять; недостатнім фінансовим забезпеченням; низькою ефективністю управління фізичним вихованням, яке здійснюється у закладах вищої освіти; неврахування ціннісних орієнтирів, потреб, інтересів, що складають спрямованість особистості студента; і таких, на наш погляд, як переважно застарілою матеріально-спортивною базою ЗВО; вільним та свідомим вибором студентами часу для занять фізичними вправами [4].

Фізичне виховання здобувачів вищої освіти має ряд недоліків, які заважають покращенню рівня фізичної підготовленості та здоров'ю молоді. У багатьох студентів, які займаються за чинною системою фізичного виховання, спостерігається відсутність стимулів, інтересів до занять фізичним вихованням. Тому питання вдосконалення занять з фізичного виховання студентів ЗВО є надзвичайно актуальним. Перспективним напрямком вирішення зазначених проблем є впровадження у навчально-виховний процес з фізичного виховання зі спортивною спрямованістю з урахуванням вільного вибору студентами виду спорту.

Досліджуючи проблему формування мотивації студентів до занять фізичним вихованням, Г. П. Грибан зауважує, що ефективність фізичного виховання значною мірою залежить від мотивів, які стимулюють активність особистості студента. При цьому наголошується, що традиційна організація фізичного виховання не орієнтована на можливість вибору студентом виду фізичної діяльності, що не стимулює інтересу до занять фізичними вправами та не дає можливості для реалізації індивідуального підходу [1].

На думку П. М. Гунька, серед причин, які заважають більшості студентської молоді займатися фізкультурно-спортивною діяльністю, є неможливість вільного вибору виду рухової діяльності. Очевидно це зумовлено тим, що студенти чинять опір такій організації фізичного виховання, у підґрунтя якої закладено примусовість, тому на запитання «Вкажіть ваші пропозиції щодо покращання процесу фізичного виховання» головною відповіддю виявилась – запровадження занять за вибором (юнаки – 55,2 %, дівчата – 43,0 %) [2].

Дослідивши спортивні вподобання першокурсників, О. В. Зеленюк дійшла висновку, що найперспективнішими видами спорту є плавання, шейпінг, теніс, футбол та баскетбол. Вивчаючи спортивні інтереси студентів та студенток окремо, було встановлено, що найпопулярнішими видами спорту серед студентів є футбол (36,0 %), баскетбол (21,0 %) та бойові мистецтва (18,0 %), а серед студенток – шейпінг (32,0 %), плавання (19,0 %) та теніс (12,0 %) [3].

Н. А. Кулик, досліджуючи питання «Якими видами спорту хотіли займатися?», виявив, що ставлення студентів до занять із фізичного виховання й спорту в цілому позитивне. Більша частина студентів визначилась у тому, що фізичне виховання й спорт у ЗВО потрібні й сприяють здоровому способу життя, фізичній підготовленості та покращанню здоров'я, але деякі студенти виявили негативне ставлення до заняття фізичним вихованням та спортом. Найбільш популярними видами спорту, якими б студенти хотіли займатися, є: різні види спортивних ігор, легка атлетика, різні види єдиноборств, плавання, туризм, велоспорт. Автором доведено, що під впливом систематичних занять із фізичного виховання й спорту у студентів підвищується рівень опірності до захворюваності, покращуються показники фізичної підготовки та фізичного розвитку, формуються особистісні якості, позитивні риси характеру [5].

З метою вивчення ставлення першокурсників до змісту навчального процесу з фізичного виховання у КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради було проведено анкетне опитування, в якому взяло участь 89 студентів першого курсу різних спеціальностей (57 дівчат і 32 юнаки).

Для виявлення зацікавленості у заняттях різними видами спорту студентам було запропоновано відповісти на запитання: «Який вид спорту приваблює Вас найбільше?». Пропонувались десять варіантів відповідей: 1) баскетбол, 2) волейбол, 3) легка атлетика, 4) футбол, 5) плавання, 6) настільний теніс, 7) шейпінг, 8) гімнастика, 9) народні єдиноборства, 10) загальна фізична підготовка.

На основі аналізу отриманих даних виявлено, що 17,98 % респондентів надали перевагу народним єдиноборствам, 15,73 % – шейпінг, 14,60 % – волейбол, 12,36 % – футбол, 11,24 % – плавання, 8,99 % – баскетбол, 7,87 % – легка атлетика, 5,61 % – гімнастика, 3,38 % – настільний теніс та 2,24 % – загальна фізична підготовка.

При з'ясуванні інтересу до видів спорту в середині статевих груп встановлено, що серед дівчат 24,56 % цікавляться шейпінгом, 10,53 % – волейболом, 8,77 % – гімнастикою, 17,54 % – плаванням, 8,77 % – баскетболом, 8,77 % – народним єдиноборством, 10,52% – легкою атлетикою, 1,76 % – загальна фізична підготовка, 5,26 % – настільний теніс, 3,52 % – футбол.

Щодо спортивних інтересів хлопців, то отримали наступні дані: 34,38 % опитаних надали перевагу народним єдиноборствам, 25 % – футбол, 21,88 % – волейбол, 9,38% – баскетбол, 3,12% – легка атлетика, 3,12% – плавання та 3,12% – загальна фізична підготовка. Вивчивши спортивні уподобання студентів, виявили, що найперспективнішими видами спорту для першокурсників є народні єдиноборства, шейпінг, волейбол, футбол, плавання та баскетбол.

Отже, сучасний етап становлення системи фізичного виховання потребує значного переосмислення підходів до організації процесу занять в умовах сучасних закладів вищої освіти, які потрібно спрямувати на врахування мотивів та інтересів студентської молоді. Перспективним напрямком удосконалення занять із фізичного виховання здобувачів вищої освіти є використання занять зі

спортивною спрямованістю, які ґрунтуються переважно на популярних серед студентської молоді видах спорту.

Література:

1. Грибан Г. П. Фізичне виховання студентів аграрних вищих навчальних закладів : монографія. Житомир : Рута, 2012. 514 с.

2. Гунько П. М. Ставлення студентської молоді до фізичної культури і спорту. Молода спортивна наука України. Львів, 2004. Т 3. Вип. 8. С. 83–87.

3. Зеленюк О. В. Індивідуалізація навчального процесу фізичного виховання на підставі комплексного оцінювання рухової підготовленості та рівня соматичного здоров'я студентів: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. наук із фіз. вих. і с. : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення». Харків, 2004. 21 с.

4. Кривенцова І. В., Клименченко В. Г., Іванов О. В. Дистанційна освіта з фізичного виховання в період карантину. Фізична реабілітація та рекреаційно-оздоровчі технології. 2020, № 5(2). URL: <file:///C:/Users/acer/Downloads/209415-471447-1-SM.pdf>.

5. Кулик Н. А. Інтерес студентів до занять з фізичного виховання і спорту у ВНЗ // Науковий часопис. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). Київ, 2015. Вип. 11. С. 84–87.

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Башавець Н. А., Карловець А. О.

Університет Ушинського, м. Одеса., Україна

Анотація. Показником ефективності освітнього процесу є гармонійний і всебічний розвиток особистості людини, що передбачає засвоєння особистістю культури і способів творчої діяльності. З метою підвищення ефективності освітнього процесу, зокрема для створення умов гармонійного розвитку особистості, ми провели дослідження з виявлення основних особливостей системного підходу в освітньому процесі.

Аналіз науково-методичної літератури показав, що використання системного підходу дозволяє бачити освітній процес як цілісну систему. Особистість як цілісна інтегральна система зможе ефективно розвиватися тільки в цілісному педагогічному процесі.

Було виявлено предісторію системного підходу, його сутність, основні вісім аспектів та п'ять принципів. Охарактеризовані особливості системного підходу в педагогіці, його єдність з іншими підходами. Підкреслена системна природа освітнього процесу і особистості. Визначена специфіка застосування системного підходу у фізичному вихованні.